

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi

LLO.410.23.2.2023

Pan
Dariusz Kowalczyk
Dyrektor
Zespół Szkół nr 2 im. J. Długosza w Wieluniu
ul. Romualda Traugutta 12,
98-300 Wieluń

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/23/025 – „Szkolnictwo zawodowe”

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI
Delegatura w Łodzi
ul. Kilińskiego 210, 90-980 Łódź
T +48 42 239 32 00, F +48 42 239 32 90
llo@nik.gov.pl

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana

Technikum w Zespole Szkół nr 2 im. Jana Długosza w Wieluniu, ul. R. Traugutta 12, 98-300 Wieluń.¹

Kierownik jednostki kontrolowanej

Dariusz Kowalczyk – Dyrektor w okresie od 1 września 2013 r.

(akta kontroli str. 4-6)

Zakres przedmiotowy kontroli

1. Warunki do kształcenia zawodowego.
2. Realizacja procesu kształcenia.

Okres objęty kontrolą

Lata 2019 – 2023 (do czasu zakończenia kontroli oraz z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem, jeśli miały wpływ na kontrolowaną działalność).

Podstawa prawna podjęcia kontroli

art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli.²

Jednostka przeprowadzająca kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli,
Delegatura w Łodzi.

Kontroler

1. Mateusz Fajst – Święcicki, doradca ekonomiczny – upoważnienie do kontroli nr LLO/120/2023, z dnia 13.09.2023 r.
2. Michał Dudkiewicz, doradca ekonomiczny – upoważnienie do kontroli nr LLO/121/2023 z dnia 13.09.2023 r.

(akta kontroli str.1-3)

¹ Dalej – Szkoła.

² Dz.U. z 2022 r. poz. 623, zwana dalej „ustawą o NIK”.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność jednostki w zakresie zarówno zapewnienia warunków do kształcenia zawodowego, jak i realizacji procesu kształcenia w okresie objętym kontrolą.

Pozytywną ocenę uzasadnia rzetelna i legalna realizacja zadań związanych z kształceniem zawodowym, w szczególności poprzez: zapewnienie odpowiedniej kadry nauczycielskiej oraz możliwości jej kształcenia i doskonalenia zawodowego, prawidłową organizację i warunki procesu kształcenia m.in. poprzez zapewnienie bezpiecznych i higienicznych warunków pobytu w Szkole, prawidłowe wyposażenie pracowni przedmiotowych umożliwiające realizację podstawy programowej kształcenia zawodowego oraz dostosowanie oferty edukacyjnej Szkoły do potrzeb rynku pracy.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

OBSZAR

1. Warunki do kształcenia zawodowego

Opis stanu faktycznego

1.1. W Szkole, począwszy od roku szkolnego 2017/2018, nauczano następujących zawodów:

- w latach szkolnych 2017/2018 oraz 2018/2019 ośmiu nw. zawodów:
 - technik elektryk (symbol cyfrowy zawodu 311303),
 - technik informatyk (symbol cyfrowy zawodu 351203),
 - technik pojazdów samochodowych (symbol cyfrowy zawodu 311513),
 - technik cyfrowych procesów graficznych (symbol cyfrowy zawodu 311911),
 - technik mechatronik (symbol cyfrowy zawodu 311410),
 - technik obsługi turystycznej (symbol cyfrowy zawodu 422103),
 - technik organizacji reklamy (symbol cyfrowy zawodu 33906),
 - technik grafiki i poligrafii cyfrowej (symbol cyfrowy zawodu 311943),
- w roku szkolnym 2019/2020 – dziesięciu zawodów, w tym kontynuowano naukę ośmiu zawodów, których uczono w roku poprzednim, a ponadto wprowadzono dwa nowe zawody – technik organizacji turystyki oraz technik reklamy.
- w roku szkolnym 2020/2021 – dziewięciu zawodów, w tym kontynuowano naukę dziewięciu zawodów, których uczono w roku poprzednim oraz nie rozpoczęto nauki w zawodzie – technik cyfrowych procesów graficznych (szerzej w pkt. 2.1 wystąpienia pokontrolnego).
- w roku szkolnym 2021/2022 – siedmiu zawodów, w tym kontynuowano naukę siedmiu zawodów, których uczono w roku poprzednim oraz nie rozpoczęto nauki w dwóch zawodach – technik obsługi turystycznej, a także technik organizacji reklamy (szerzej w pkt. 2.1 wystąpienia pokontrolnego).
- w roku szkolnym 2022/2023 – siedmiu zawodów – kontynuowano naukę tych samych zawodów, których nauczano w roku poprzednim.
- w roku szkolnym 2023/2024 - siedmiu zawodów – kontynuowano naukę tych samych zawodów, których nauczano w roku poprzednim.

Liczba uczniów rozpoczynających naukę w Szkole zmieniała się w okresie objętym kontrolą i wynosiła:

- w roku szkolnym 2017/2018 – łącznie 585 uczniów, w tym 564 uczniów (96,4%) uzyskało promocję do kolejnej klasy, jeden uczeń (0,2%) nie uzyskał promocji, zaś 29 uczniów (5%) zrezygnowało z nauki.

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

Najliczniejszymi zawodami, w których odbywało się kształcenie w tym okresie były:

- technik informatyk – 152 uczniów (26,0% ogółu uczniów rozpoczynających naukę w tym roku szkolnym),
- technik mechatronik – 107 uczniów (18,3%),
- technik pojazdów samochodowych – 88 uczniów (15,0%).

- w roku szkolnym 2018/2019 – łącznie 576 uczniów, w tym 559 uczniów (97,1%) uzyskało promocję do kolejnej klasy, czworo uczniów (0,7%) nie uzyskało promocji, zaś 12 uczniów (2,1%) zrezygnowało z nauki.

Najliczniejszymi zawodami, w których odbywało się kształcenie w tym okresie były:

- technik informatyk – 155 uczniów (26,9%),
- technik mechatronik – 97 uczniów (16,9%),
- technik elektryk – 92 uczniów (16,0%).

- w roku szkolnym 2019/2020 – łącznie 677 uczniów, w tym 673 uczniów (99,4%) uzyskało promocję do kolejnej klasy, jeden uczeń nie uzyskał promocji (0,2%) oraz sześć uczniów (0,9%) zrezygnowało z nauki.

Najliczniejszymi zawodami, w których odbywało się kształcenie w tym okresie były:

- technik informatyk – 185 uczniów (27,3%),
- technik grafiki i poligrafii cyfrowej – 107 uczniów (15,8%),
- technik mechatronik – 96 uczniów (16,9%).

- w roku szkolnym 2020/2021 – łącznie 683 uczniów, w tym 678 (99,3%) uzyskało promocję do kolejnej klasy, jeden uczeń (0,2%) nie uzyskał promocji oraz sześć uczniów (0,9%) zrezygnowało z dalszej nauki.

Najliczniejszymi zawodami, w których odbywało się kształcenie w tym okresie były:

- technik informatyk – 206 uczniów (30,2%),
- technik grafiki i poligrafii cyfrowej – 138 uczniów (20,2%),
- technik mechatronik – 100 uczniów (14,6%).

- w roku szkolnym 2021/2022 – łącznie 669 uczniów, w tym 634 (94,8%) uzyskało promocję do kolejnej klasy, pięć uczniów (0,8%) nie uzyskało promocji oraz 34 uczniów (5,1%) zrezygnowało z dalszej nauki.

Najliczniejszymi zawodami, w których odbywało się kształcenie w tym okresie były:

- technik informatyk – 214 uczniów (32,0%),
- technik grafiki i poligrafii cyfrowej – 142 uczniów (21,2%),
- technik mechatronik – 105 uczniów (15,7%).

- w roku szkolnym 2022/2023 – łącznie 741 uczniów, w tym 706 (95,3%) uzyskało promocję do kolejnej klasy, dziewięć uczniów (1,2%) nie otrzymało promocji oraz 27 uczniów (3,6%) zrezygnowało z nauki.

Najliczniejszymi zawodami, w których odbywało się kształcenie w tym okresie były:

- technik informatyk – 249 uczniów (33,6%),
- technik grafiki i poligrafii cyfrowej – 175 uczniów (23,6%),
- technik mechatronik – 108 uczniów (14,6%),

- w roku szkolnym 2023/2024 – łącznie naukę rozpoczęło 754 uczniów, do dnia zakończenia kontroli żaden z uczniów nie zrezygnował z nauki

W poszczególnych zawodach kształtowało się to następująco:

- technik informatyk – 240 uczniów (31,8%),
- technik grafiki i poligrafii cyfrowej – 174 uczniów (23,1%),
- technik mechatronik – 113 uczniów (15,0%).

(akta kontroli str. 7-8, 59-60)

Jak wyjaśnił Dyrektor najczęstszymi przyczynami rezygnacji uczniów z nauki w Szkole były: „niezgodność oczekiwań z realiami dotyczącymi danego zawodu, kłopoty z realizacją programu nauczania spowodowane niską frekwencją, wyjazdy za granicę”.

(akta kontroli str. 880-882)

1.2. Liczba nauczycieli zatrudnionych w Szkole, w okresie objętym kontrolą, kształtowała się następująco:

W roku szkolnym 2017/2018 – zatrudnionych było ogółem 66 nauczycieli (53,79 etatu), w tym 31 (34,05) nauczycieli nauczania ogólnego oraz 35 (19,74) w zakresie kształcenia zawodowego, w tym siedmiu (0,89) uczących wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych, dziewięciu (2,97) uczących wyłącznie praktycznej nauki zawodu oraz 19 (15,88) uczących zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych jak i praktycznej nauki zawodu. Nie odnotowano wolnych etatów. Z pracy zrezygnowało dwóch nauczycieli przedmiotów zawodowych oraz z dwoma osobami nie wznowiono stosunku pracy po ustaniu umowy.

W roku szkolnym 2018/2019 – zatrudnionych było ogółem 65 nauczycieli (53,45 etatu), w tym 31 (31,45) nauczycieli nauczania ogólnego oraz 34 (22) w zakresie kształcenia zawodowego, w tym dziewięciu (1,79) nauczycieli uczących wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych, siedmiu (2,1) uczących wyłącznie praktycznej nauki zawodu oraz 18 (18,11) uczących zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych jak i praktycznej nauki zawodu. Nie odnotowano wolnych etatów. Z pracy zrezygnowało dwóch nauczycieli przedmiotów zawodowych, w tym jeden nauczyciel skorzystał ze świadczenia kompensacyjnego. Z jedną osobą nie wznowiono stosunku pracy po ustaniu umowy.

Oprócz tego jeden nauczyciel został zatrudniony w trakcie roku szkolnego.

W roku szkolnym 2019/2020 – zatrudnionych było ogółem 76 nauczycieli (63,62 etatu), w tym 40 (40,65) nauczycieli nauczania ogólnego oraz 36 (22,97) w zakresie kształcenia zawodowego, w tym 13 (2,61) nauczycieli uczących wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych, czworo (1,12) uczących wyłącznie praktycznej nauki zawodu oraz 19 (19,24) uczących zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych jak i praktycznej nauki zawodu. Nie odnotowano wolnych etatów. Zrezygnowało z pracy dwóch nauczycieli przedmiotów zawodowych, w tym jeden nauczyciel przeszedł na emeryturę, z jedną osobą nie wznowiono stosunku pracy po ustaniu umowy.

W roku szkolnym 2020/2021 – zatrudnionych było ogółem 82 nauczycieli (65,25 etatu), w tym 41 (39,29) nauczycieli nauczania ogólnego oraz 41 (25,96) w zakresie kształcenia zawodowego, w tym 14 (3,09) nauczycieli uczących wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych, sześćcioro (1,78) uczących wyłącznie praktycznej nauki zawodu oraz 21 (21,09) uczących zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych jak i praktycznej nauki zawodu. Nie odnotowano wolnych etatów. Jedna osoba została zatrudniona w trakcie roku szkolnego oraz żadna osoba nie odeszła z pracy w trakcie roku szkolnego.

W roku szkolnym 2021/2022 – zatrudnionych było ogółem 80 nauczycieli (65,99 etatu), w tym 44 (41,52) nauczycieli nauczania ogólnego oraz 36 (24,47) w zakresie kształcenia zawodowego, w tym 13 (2,51) nauczycieli uczących wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych, jedna osoba (0,31) ucząca wyłącznie

praktycznej nauki zawodu oraz 21 (21,65) uczących zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych jak i praktycznej nauki zawodu. Nie odnotowano wolnych etatów. Z pracy zrezygnował jeden nauczyciel przedmiotów zawodowych otrzymując urlop na poratowanie zdrowia.

W roku szkolnym 2022/2023 – zatrudnionych było ogółem 79 nauczycieli (67,86 etatu), w tym 46 (42,99) nauczycieli nauczania ogólnego oraz 33 (24,87) w zakresie kształcenia zawodowego, w tym 10 (2,38) nauczycieli uczących wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych, troje (2,96) uczących wyłącznie praktycznej nauki zawodu oraz 20 (19,53) uczących zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych jak i praktycznej nauki zawodu. Z pracy zrezygnowała jedna osoba. Z jednym nauczycielem nie wznowiono stosunku pracy po ustaniu umowy. Oprócz tego dwie osoby zostały zatrudnione w trakcie roku szkolnego oraz dwie osoby odeszły z pracy w trakcie roku szkolnego.

W roku szkolnym 2023/2024 – zatrudnionych było ogółem 87 nauczycieli (72,92 etatu), w tym 56 (47,1) nauczycieli nauczania ogólnego oraz 31 (25,82) w zakresie kształcenia zawodowego, w tym ośmioro (1,91) nauczycieli uczących wyłącznie teoretycznych przedmiotów zawodowych, pięcioro (2,66) uczących wyłącznie praktycznej nauki zawodu oraz 18 (21,25) uczących zarówno teoretycznych przedmiotów zawodowych jak i praktycznej nauki zawodu. Nie odnotowano wolnych etatów jak również żadnych fluktuacji do dnia zakończenia kontroli.

W okresie objętym kontrolą w Szkole zatrudnionych był jeden nauczyciel przedmiotów zawodowych, który jednocześnie pobierał świadczenie emerytalne.⁴

(akta kontroli str. 7-19, 61-63)

W roku szkolnym 2022/2023 jedna osoba⁵ zrezygnowała z pracy w trakcie jego trwania, co skutkowało powierzeniem prowadzenia zajęć innemu nauczycielowi zatrudnionemu w Szkole w formie godzin doraźnych zastępstw.

(akta kontroli str. 7-19)

Struktura wiekowa nauczycieli uczących przedmiotów zawodowych, kształtowała się w Szkole następująco:

W przedziale wiekowym 20 - 30 lat – zatrudniona była jedna osoba na dzień 31 grudnia 2022 r. W przedziale wiekowym 31-40 lat – zatrudnionych było od ośmiu do dziewięciu nauczycieli (30-35%), w tym sześcioro w ramach przedmiotów teoretycznych oraz od dwóch do trzech osób w ramach praktycznej nauki zawodu. W przedziale wiekowym 41-50 lat – zatrudnionych było od dziewięciu do dziesięciu nauczycieli (33-37%), w tym pięć osób w ramach przedmiotów teoretycznych oraz od czterech do pięciu osób w ramach praktycznej nauki zawodu. W przedziale wiekowym 51-60 lat – zatrudnionych było od trzech do czterech nauczycieli (12-15%), w tym dwie osoby w ramach przedmiotów teoretycznych oraz od jednej do dwóch osób w ramach praktycznej nauki zawodu. W przedziale wiekowym powyżej 60 lat – zatrudnionych było w całym badanym okresie pięcioro nauczycieli (19%), w tym trzy osoby w ramach przedmiotów teoretycznych oraz od dwie osoby w ramach praktycznej nauki zawodu.

(akta kontroli str.64)

⁴ W latach szkolnych 2020-2024 nauczyciel praktycznych przedmiotów zawodowych mechanicznych.

⁵ Nauczyciel przedmiotów zawodowych graficznych.

1.3. W objętym szczegółowym badaniem roku szkolnym 2022/2023⁶ Dyrektor Szkoły zapewnił odpowiednio przygotowaną kadrę pedagogiczną przedmiotów zawodowych posiadającą kwalifikacje określone w § 3 ust. 1- 2 oraz w § 6 rozporządzenia Ministra Edukacji z dnia 1 sierpnia 2017 r. w sprawie szczegółowych kwalifikacji wymaganych dla nauczycieli⁷ i w roku szkolnym 2022/2023 prowadzili oni zajęcia, do których mieli przygotowanie zawodowe.

(akta kontroli str. 83-92)

1.4. W okresie objętym kontrolą nauczyciele teoretycznej i praktycznej nauki zawodu wywiązywali się z obowiązku kształcenia i doskonalenia zawodowego. Dyrektor ustalił harmonogram uczestniczenia przez nauczycieli w szkoleniach branżowych. W Szkole opracowany został, w styczniu 2020 r., plan szkoleń branżowych dla nauczycieli kształcenia zawodowego na rok szkolny 2020/2021 oraz 2021/2022. Przedmiotowy plan obejmował łączny wymiar 40 godzin szkoleń dla każdego nauczyciela przedmiotów zawodowych. W Szkole opracowane również zostały harmonogramy szkoleń branżowych na poszczególne lata szkolne, z wyjątkiem roku szkolnego 2021/2022, obejmujące cały okres objęty kontrolą.

(akta kontroli str. 7-19, 57-58, 93-112)

Jak wyjaśnił Dyrektor, w związku z wprowadzoną nowelizacją prawa oświatowego wydłużającą maksymalny, trzyletni okres obowiązywania planu do czterech lat, plan szkoleń obejmujący lata szkolne od roku szkolnego 2023/2024 znajdował się w trakcie opracowania. Dyrektor wyjaśnił również, że szkolenia w roku szkolnym 2021/2022 odbywały się w oparciu o obowiązujący w tym okresie plan szkoleń branżowych, nie zaś w oparciu o odrębny harmonogram szkoleń branżowych na rok szkolny 2021/2022.

(akta kontroli str. 7-19, 57-58)

Dyrektor Szkoły składał do organu prowadzącego wnioski o dofinansowanie doskonalenia zawodowego nauczycieli w terminach wskazanych w §4 Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z 23 sierpnia 2019 r. w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, szczegółowych celów szkolenia branżowego oraz trybu i warunków kierowania nauczycieli na szkolenia branżowe.⁸ We wnioskach o dofinansowanie doskonalenia zawodowego uwzględniano postulaty i indywidualne potrzeby nauczycieli, w tym dotyczące podejmowanych studiów podyplomowych. W latach 2019 – 2023 Szkoła wnioskowała z tego tytułu do organu prowadzącego o przyznanie łącznej kwoty 148 944 zł., a wykorzystała (do dnia 30 września 2023 r.) łączną kwotę 114 321 zł.⁹

(akta kontroli str. 7-19, 113-143)

Na podstawie szczegółowego badania dokumentacji kadrowej 10 nauczycieli przedmiotów zawodowych¹⁰ stwierdzono, że w okresie 2020 - 2023, osoby te, zgodnie z art. 70c ust. 1 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 Karta Nauczyciela,¹¹ uczestniczyły w szkoleniach branżowych w wymiarze 40 godzin, a zrealizowane przez nich kierunki

⁶ Badanie kontrolne przeprowadzone na próbie 10 nauczycieli przedmiotów zawodowych – 4 nauczycieli przedmiotów teoretycznych, 4 nauczycieli praktycznej nauki zawodu oraz 2 nauczycieli teoretycznej i praktycznej nauki zawodu.

⁷ Dz.U. 2017 poz. 1575 ze zm.

⁸ Dz.U. 2019 poz. 1653 ze zm.

⁹ Zmniejszone wykorzystanie środków finansowych związane było z wybuchem pandemii COVID-19.

¹⁰ Badanie kontrolne przeprowadzone na próbie 10 nauczycieli przedmiotów zawodowych – 5 nauczycieli przedmiotów teoretycznych oraz 5 nauczycieli teoretycznej i praktycznej nauki zawodu.

¹¹ Dz.U. 2023 poz. 984 ze zm.

kształcenia i doskonalenia zawodowego były zgodne z przedmiotami, w których prowadzili oni nauczanie.

(akta kontroli str. 84-92, 95-104)

1.5. Szkoła zapewniła spełnienie ogólnych warunków wskazanych w rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 31 grudnia 2002 r. w sprawie bezpieczeństwa i higieny w publicznych i niepublicznych szkołach i placówkach¹², w szczególności: w budynku głównym Szkoły i we wszystkich budynkach poddanych oględzinom stwierdzono umieszczenie w sposób widoczny, czytelny, wyraźny i trwały oznaczenia ewakuacyjne oraz plany ewakuacyjne obiektu, przy maszynach i innych urządzeniach technicznych lub w ich pobliżu wywieszono w widocznym miejscu instrukcje bezpiecznej obsługi i regulamin określający zasady BHP, otwory kanalizacyjne, studzienki i inne zagłębienia na terenie szkoły były zakryte odpowiednimi pokrywami lub trwale zabezpieczone w inny sposób, a teren szkoły był ogrodzony. Ponadto, na terenie szkoły zapewniono oświetlenie oraz równą nawierzchnię dróg, przejść i chodników z wyjątkiem chodnika zlokalizowanego po zachodniej stronie budynku głównego szkoły.

(akta kontroli str. 35-36, 144-155, 886)

Dyrektor wyjaśnił, że „gruntowna przebudowa dróg, ciągów komunikacyjnych, parkingu i terenu zieleni przed Szkołą zaplanowana jest po zakończeniu zadania rozbudowy Szkoły o halę sportową”, a Szkoła posiadała projekt jej budowy wraz z pozwoleniem na budowę. Działania w powyższym zakresie zaplanowane zostały na lata 2025 – 2026.

(akta kontroli str. 39-56, 880-882)

Stosownie do § 3 rozporządzenia w sprawie BHP, przed rozpoczęciem roku szkolnego, Dyrektor Szkoły dokonywał kontroli obiektu pod kątem zapewnienia bezpieczeństwa. Z przeprowadzonych kontroli sporządzano protokoły¹³ przekazane do organu prowadzącego.

(akta kontroli str. 39-56, 165-199)

Wg stanu na dzień zakończenia czynności kontrolnych¹⁴ wszyscy pracownicy Szkoły posiadali aktualne zaświadczenia o ukończeniu szkolenia w dziedzinie bezpieczeństwa i higieny pracy.

(akta kontroli str. 156-164)

We wszystkich zawartych przez Szkołę, w okresie objętym kontrolą, umowach z podmiotami zewnętrznymi o praktyczną naukę zawodu w formie zajęć praktycznych podmioty te zobowiązano do zapoznania uczniów z przepisami i zasadami bezpieczeństwa i higieny pracy.

(akta kontroli str. 65-75, 200-207, 833-846)

¹² Dz.U. z 2020 r. poz. 1604., w dalszej części: Rozporządzenie w sprawie bezpieczeństwa i higieny.

¹³ Protokoły z kontroli zapewnienia bezpiecznych i higienicznych warunków korzystania z obiektów szkoły z dnia: 19.06.2019 r., 9.07.2020 r., 14.04.2021 r., 24.05.2022 r. oraz 19.06.2023 r.

¹⁴ 1 grudnia 2023 r.

1.6 Szkoła posiadała odpowiednie warunki lokalowe oraz pracownie przedmiotowe wyposażone w pomoce dydaktyczne i sprzęt, umożliwiające realizację podstawy programowej kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego i przyjętych w Szkole programach nauczania¹⁵ (zarówno teoretycznych i praktycznych).

(akta kontroli str. 144-155, 596-704)

Szkoła, w okresie objętym kontrolą, prowadziła nadzór pedagogiczny nad realizacją kształcenia zawodowego u pracodawców na podstawie zawartych umów (szerzej w pkt. 2.6 wystąpienia pokontrolnego). Przedmiotowy nadzór sprawowany był w szczególności poprzez: obserwację przebiegu zajęć w miejscu ich prowadzenia, weryfikację zgodności zapisów w dzienniczkach uczniów z programem nauczania danego zawodu oraz przestrzeganie zasad bezpieczeństwa i higieny pracy.

(akta kontroli str. 39-56)

1.7. Szkoła w okresie objętym kontrolą identyfikowała potrzeby w zakresie wyposażenia i sprzętu niezbędnego do realizacji podstawy programowej oraz przyjętych w szkole programów nauczania.

Zgodnie z wyjaśnieniami Dyrektora Szkoły: „Nauczyciele na bieżąco analizują programy nauczania zamieszczone przez Ośrodek Rozwoju Edukacji. W programach tych znajdują się wykazy narzędzi, urządzeń i pomocy naukowych niezbędnych do realizacji ww. programów nauczania. Prowadzący poszczególne przedmioty na bieżąco analizują posiadaną bazę dydaktyczną i porównują ją z wymaganiami programów nauczania. Brakujące pomoce dydaktyczne są na bieżąco uzupełniane w ramach dostępnych środków budżetowych. Uzupełniane jest wyposażenie szkolnych pracowni w sprzęt, narzędzia i materiały zgodnie z wytycznymi CKE i OKE w ramach funkcjonowania Szkolnego Ośrodka Egzaminacyjnego na egzaminy zawodowe.”

(akta kontroli str. 7-19)

W okresie objętym kontrolą nauczyciele przedstawili pięć wniosków o zakup sprzętu. Potrzeby Szkoły w zakresie wyposażenia miały odzwierciedlenie w planie finansowym. Dyrektor Szkoły występował dwukrotnie, w 2020 i 2022 roku, do Zarządu Powiatu o zabezpieczenie środków finansowych na zakup pomocy dydaktycznych i wyposażenia sal lekcyjnych. Zapotrzebowanie na środki finansowe na zakup pomocy dydaktycznych zgłaszane było podczas spotkań z władzami organu prowadzącego szkołę oraz na posiedzeniach Komisji Edukacji i Bezpieczeństwa.

Na podstawie złożonych wniosków następował zakup sprzętu i pomocy dydaktycznych oraz wyposażenia sal i pracowni lekcyjnych.

Ponadto, w część pomocy dydaktycznych wyposażyli szkołę lokalni pracodawcy oraz firmy patronackie. Część pomocy dydaktycznych została zakupiona ze środków unijnych w ramach realizowanych programów unijnych.

(akta kontroli str. 7-19)

W okresie objętym kontrolą w Szkole zrealizowano następujące potrzeby w zakresie zakupu sprzętu i wyposażenia:

- w roku szkolnym 2018/2019 – zrealizowano łącznie zakupy za kwotę 395 tys. zł na m.in. opracowanie dokumentacji projektowej hali widowiskowo-sportowo-teatralnej, zakup sprzętu komputerowego oraz wyposażenie pracowni językowej.
- w roku szkolnym 2019/2020 – zrealizowano łącznie zakupy za kwotę 74 tys. zł na wyposażenie pracowni elektrotechniki i elektroniki samochodowej

¹⁵ Badanie przeprowadzono w ramach programów nauczania dla zawodu technik informatyk.

- w roku szkolnym 2021/2022 – zrealizowano łącznie zakupy za kwotę 67,5 tys. zł na zestaw wyposażenia do pracowni – warsztaty szkolne – m.in. stację klimatyzacji, urządzenie do napełniania i diagnostyki instalacji klimatyzacji oraz urządzenie do diagnozy i obsługi instalacji klimatyzacji a także elementy instalacji sprężonego powietrza.

(akta kontroli str. 75-82)

W okresie objętym kontrolą nie odnotowano przypadków niezrealizowania programu nauczania z przyczyny braku posiadania przez szkołę odpowiedniego sprzętu jak również nie odnotowano przypadków braku realizacji zajęć z uwagi na brak sprzętu lub wyposażenia.

(akta kontroli str. 7-19)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Szkoły w obszarze zapewnienia warunków do kształcenia zawodowego. Nauczyciele realizujący nauczanie przedmiotów zawodowych posiadali kwalifikacje zgodne z wymaganiami do prowadzenia zajęć teoretycznych i praktycznych oraz wywiązywali się z obowiązku kształcenia i doskonalenia zawodowego. Dyrektor Szkoły zapewnił odpowiednią bazę dydaktyczną do realizacji kształcenia zawodowego, a zajęcia prowadzone były w bezpiecznych i higienicznych warunkach.

OBSZAR

2. Realizacja procesu kształcenia

Opis stanu
faktycznego

2.1. W okresie objętym kontrolą struktura kształcenia w Szkole nie podlegała istotnym zmianom. W roku szkolnym 2019/2020 zaplanowano i rozpoczęto kształcenie w klasach I w siedmiu zawodach: technik grafiki i poligrafii cyfrowej, technik elektryk, technik pojazdów samochodowych, technik informatyk, technik mechatronik, technik organizacji turystyki oraz technik reklamy.

W kolejnym roku szkolnym, 2020/2021 ponownie zaplanowano w Szkole rozpoczęcie kształcenia na kierunkach z roku poprzedniego, przy czym nie rozpoczęto kształcenia, z uwagi na brak chętnych, na dwóch kierunkach: technik reklamy oraz technik organizacji turystyki.

W roku szkolnym 2021/2022 zaplanowano kształcenie w pięciu kierunkach stanowiących kontynuację z lat ubiegłych: technik grafiki i poligrafii cyfrowej, technik elektryk, technik informatyk, technik mechatronik, technik pojazdów samochodowych. Zrezygnowano natomiast z przeprowadzania naboru na dwóch kierunkach, które w poprzednim roku szkolnym nie cieszyły się zainteresowaniem kandydatów.¹⁶ Ponadto podjęta została decyzja o utworzeniu nowego kierunku kształcenia: technik transportu drogowego (nr zawodu 311927). W przedmiotowym roku szkolnym rozpoczęto nauczanie we wszystkich zaplanowanych zawodach.¹⁷

W roku szkolnym 2022/2023 ponownie zaplanowano kształcenie w klasach I w zawodach: technik grafiki i poligrafii cyfrowej, technik elektryk, technik informatyk, technik mechatronik, technik pojazdów samochodowych oraz technik organizacji

¹⁶ Tj.: technik reklamy oraz technik organizacji turystyki.

¹⁷ Z wyjątkiem zawodów: technik transportu drogowego oraz technik elektryk z uwagi na zbyt małą liczbę kandydatów skutkującą brakiem zgody organu prowadzącego na rozpoczęcie nauczania.

turystyki. Nauczanie rozpoczęto we wszystkich ww. zawodach z wyjątkiem technika organizacji turystyki.¹⁸

W roku szkolnym 2023/2024 zaplanowano i rozpoczęto kształcenie we wszystkich sześciu kierunkach zaplanowanych w roku szkolnym 2022/2023.¹⁹

(akta kontroli str. 7-38, 65-75)

Wszystkie kierunki kształcenia zawodowego w Szkole w całym okresie objętym kontrolą znajdowały się w wykazach zawodów szkolnictwa branżowego, dla których prognozowane było istotne bądź umiarkowane zapotrzebowanie na pracowników w województwie łódzkim²⁰, przy czym:

- dla zawodów: technik elektryk, technik informatyk, technik grafiki i poligrafii cyfrowej, technik mechatronik, technik transportu drogowego²¹ oraz technik pojazdów samochodowych w całym okresie objętym kontrolą prognozowano istotne zapotrzebowanie na pracowników²²,
- dla zawodów: technik reklamy oraz technik organizacji turystyki w całym okresie objętym kontrolą prognozowano umiarkowane zapotrzebowanie na pracowników.

Szkoła uzyskała pozytywną opinię Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy w Łodzi w zakresie utworzenia kierunków kształcenia w zawodach: technik reklamy, technik organizacji turystyki, technik grafiki i poligrafii cyfrowej²³ oraz technik transportu drogowego²⁴. Ponadto Szkoła otrzymała pozytywną opinię Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy w Łodzi w zakresie kontynuacji istniejących w Szkole kierunków kształcenia w zawodzie: technik informatyk, technik pojazdów samochodowych, technik elektryk, technik mechatronik.²⁵

(akta kontroli str. 213-306)

Nauczanie na wskazanych wyżej kierunkach kształcenia zawodowego w Szkole²⁶ rozpoczynano sukcesywnie począwszy od roku szkolnego 2005/2006²⁷ do roku 2011/2012.

(akta kontroli str. 208-212)

W celu dostosowania oferty do potrzeb rynku pracy Szkoła, m.in., dokonywała analizy potrzeb uczniów ostatnich klas szkół podstawowych i ich rodziców podczas organizowanych „Dni otwartych” Szkoły, analizę zawodów deficytowych zawartych w publikacjach Wojewódzkiego oraz Powiatowych Urzędów Pracy. Szkoła prowadziła również rozmowy z przedstawicielami firm działających na lokalnym rynku pracy w celu uzyskania informacji dotyczącej przygotowania absolwentów do pracy zawodowej. Dyrektor Szkoły nawiązał ponadto współpracę z organizacjami i firmami branżowymi wyrażającą się, w szczególności, poprzez zaproszenie Dyrektora Szkoły do Rady Dialogu Społecznego w celu udziału w opiniowaniu zmian w szkolnictwie

¹⁸ Z uwagi na brak chętnych.

¹⁹ Technik grafiki i poligrafii cyfrowej, technik elektryk, technik informatyk, technik mechatronik, technik pojazdów samochodowych oraz technik organizacji turystyki.

²⁰ Zgodnie z Obwieszczeniami Ministra Edukacji Narodowej w sprawie prognozy zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy odpowiednio z lat 2019, 2020, 2021, 2022 oraz 2023.

²¹ Dotyczy roku szkolnego 2021/2022 w którym Szkoła planowała rozpoczęcie kształcenie ww. zawodzie.

²² Z wyjątkiem zawodu technik grafiki i poligrafii cyfrowej, technik mechatronik oraz technik pojazdów samochodowych w roku szkolnym 2019/2020, w którym zapotrzebowanie określono jako umiarkowane.

²³ Uchwała Nr 91 Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy w Łodzi z dnia 29 marca 2019 r.

²⁴ Uchwała Nr 13 Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy w Łodzi z dnia 9 lutego 2021 r.

²⁵ Uchwała Nr 21 Wojewódzkiej Rady Rynku Pracy w Łodzi z dnia 10 lutego 2022 r.

²⁶ Z wyjątkiem technika transportu drogowego.

²⁷ W zawodzie: technik elektryk - 2005/2006, technik informatyk – 2006/2007, technik pojazdów samochodowych – 2008/2009, technik mechatronik, technik obsługi turystycznej, technik organizacji reklamy – 2011/2012.

zawodowym, uczestnictwo pracowników Szkoły w konferencjach branżowych oraz wizyty w zagranicznych ośrodkach doskonalenia zawodowego.²⁸

Jak wyjaśnił Dyrektor „Analiza potrzeb uczniów ostatnich klas szkoły podstawowej i ich rodziców odbywa się corocznie podczas wizyt w szkołach podstawowych. Również co roku podczas „Dni otwartych” odbywają się takie spotkania na terenie naszej placówki. Działania takie podejmowano w latach 2019-2023. W pracach Rady Dialogu Społecznego dyrektor brał udział w 2016 roku, a wizyta w zagranicznych ośrodkach doskonalenia zawodowego w Austrii miała miejsce w 2017 r.”

Szkoła śledziła losy absolwentów zbierając informacje o kontynuacji kształcenia i wyborze kierunków studiów oraz informacje o zgodności zatrudnienia z ukończonym kierunkiem nauki w Szkole.

(akta kontroli str. 20-38)

2.2. W klasach rozpoczynających naukę w roku szkolnym 2022/2023 w zawodach technik informatyk²⁹, technik grafiki i poligrafii cyfrowej³⁰ oraz technik mechatronik³¹ obowiązywały programy nauczania zaopiniowane pozytywnie przez Radę Pedagogiczną w dniu 30 sierpnia 2022 r., co było zgodne z art. 22a ust. 2-7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty.³²

Przyjęte do stosowania programy nauczania ujęte zostały w obowiązującym w roku szkolnym 2022/2023 szkolnym zastawie programów nauczania.

(akta kontroli str. 307-704)

2.3. Badanie cyklu nauczania sześciu oddziałów w roku szkolnym 2022/2023³³ wykazało, że w przyjętych szkolnych planach nauczania dla poszczególnych oddziałów ujęto wszystkie przedmioty kształcenia zawodowego zawarte w programach nauczania poszczególnych zawodów. Wymiar zajęć dydaktycznych z przedmiotów zawodowych był zgodny z ramowym planem nauczania i minimalną liczbą godzin kształcenia zawodowego dla kwalifikacji określonych w zawodzie. Zrealizowany w roku szkolnym 2022/2023 wymiar zajęć dydaktycznych z poszczególnych przedmiotów kształcenia zawodowego był zgodny z przyjętymi planami nauczania.

(akta kontroli str. 705-882)

2.4. W okresie objętym kontrolą w Szkole zatwierdzony został³⁴ przez Dyrektora w dniu 31 sierpnia 2023 r. „Program zajęć z zakresu doradztwa zawodowego w Technikum w Zespole Szkół nr 2 im. Jana Długosza w Wieluniu”. Program sporządzony został przez doradcę zawodowego i obejmował treści zgodne z Rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 12 lutego 2019 r. w sprawie doradztwa zawodowego (dalej: Rozporządzenie w sprawie doradztwa zawodowego).³⁵

²⁸ Np.: WiFi- Centrum Kształcenia Zawodowego w Austrii.

²⁹ Nr programu 46/2019/351203.

³⁰ Nr programu 48/2019/311943.

³¹ Nr programu 50/2019/311410.

³² Dz.U. z 2020 r., poz. 1327, ze zm.

³³ W których w roku szkolnym 2022/2023 prowadzono kształcenie w zawodach: technik elektryk, technik grafiki i poligrafii cyfrowej, technik informatyk, technik mechatronik, technik organizacji turystyki, technik pojazdów samochodowych oraz technik reklamy.

³⁴ Pozytywnie zaopiniowany przez Radę Pedagogiczną w dniu 31 sierpnia 2023 r.

³⁵ Dz.U. 2019 poz. 325.

W latach szkolnych obejmujących okres 2019-2023 w Szkole nie opracowano i nie zatwierdzono programu doradztwa zawodowego (szerzej w sekcji: „Stwierdzone nieprawidłowości”).

(akta kontroli str. 20-38, 826-831)

W roku szkolnym 2022/2023 Szkoła podejmowała działania związane z doradztwem zawodowym obejmujące w szczególności: zajęcia dla uczniów klas czwartych technikum po szkole podstawowej związane z planowaniem dalszej drogi edukacyjnej, udzielanie porad uczniom i konsultacji indywidualnych związanych z doradztwem zawodowym przez wychowawców klas oraz pedagogów szkolnych, spotkania z przedstawicielami pracodawców z regionu. Uczniowie Szkoły wzięli również udział w projekcie „Zasmakuj studiowania w Łodzi”, dzięki któremu mieli oni m.in. możliwość zapoznania się z ofertą podmiotów gospodarczych współpracujących z łódzkimi uczelniami.

(akta kontroli str. 20-38)

2.5. W okresie objętym kontrolą Szkoła podejmowała działania w zakresie oferowania uczniom możliwości zdobycia dodatkowych umiejętności i uprawnień zawodowych oraz kwalifikacji rynkowych, funkcjonujących w Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji. Tematyka realizowanych projektów była uzgadniana z uczniami oraz nauczycielami na podstawie ankiet dotyczących zapotrzebowania na specjalistyczne szkolenia oraz pozyskiwanie nowych umiejętności.

W okresie objętym kontrolą Szkoła realizowała dwa projekty współfinansowane ze środków unijnych, których celem było umożliwienie zdobycia przez uczniów szkoły dodatkowych kwalifikacji i umiejętności. Były to projekty: „Absolwent ZS nr 2 w Wieluniu na miarę łódzkiego rynku pracy” oraz „Wykwalifikowany absolwent ZS nr 2 w Wieluniu PLUS”, w których uczestniczyło łącznie ok. 190 uczniów. Szerzej programy te zostały omówione w punkcie 2.8. wystąpienia pokontrolnego.

(akta kontroli str. 20-38)

2.6. W objętym szczegółowym badaniem roku szkolnym 2022/2023 Szkoła zapewniła uczniom warunki do realizacji praktycznej nauki zawodu.

Wszystkie przedmioty zawodowe zarówno teoretyczne jak i praktyczne w zawodach technik informatyk, technik grafiki i poligrafii cyfrowej oraz technik mechatronik odbywały się na terenie Szkoły z wykorzystaniem szkolnej bazy dydaktycznej. W przypadku kształcenia w z zawodzie technik elektryk³⁶ część zajęć praktycznych odbywała się w oparciu o umowę z podmiotem zewnętrznym.³⁷

W latach szkolnych objętych kontrolą Szkoła zawarła łącznie cztery umowy o prowadzenie praktycznej nauki zawodu realizowanej w formie zajęć praktycznych³⁸, przy czym wszystkie umowy zawarte zostały dla zawodu technik elektryk.

W okresie objętym kontrolą szkoła zawarła również łącznie 919 umów o prowadzenie praktycznej nauki zawodu realizowanej w formie praktyki zawodowej³⁹, przy czym dla zawodu technik elektronik zawarto 292 umowy, dla zawodu technik mechatronik zawarto łącznie 108 umów oraz dla zawodu technik grafiki i poligrafii cyfrowej zawarto 156 umów.

Ponadto, w latach 2019 oraz 2020 Szkoła, w związku z realizacją projektu pn. „Wykwalifikowany absolwent ZS nr 2 w Wieluniu PLUS”, współfinansowanego ze

³⁶ Klasy trzecie.

³⁷ Umowa o praktyczną naukę zawodu z dnia 31 sierpnia 2022 r. w zawodzie technik elektryk.

³⁸ W każdym roku szkolnym była to jedna umowa.

³⁹ W roku szkolnym 2019/2020 – 193 umowy, w roku szkolnym 2020/2021 – 249 umów, w roku szkolnym 2021/2022 – 239 oraz w roku szkolnym 2022/2023 – 238.

środków EFS, zawarła łącznie 93 porozumienia oraz 177 umów na realizację staży przez uczniów technikum w podmiotach zewnętrznych.

Szczegółowe badanie 10 umów⁴⁰ o prowadzenie praktycznej nauki zawodu w roku szkolnym 2022/2023 wykazało, że warunki realizacji zajęć praktycznych organizowanych poza Szkołą określone w zawartych przez Szkołą umowach z przyjmującymi uczniów podmiotami, były zgodne z Rozporządzeniem Ministra Edukacji Narodowej z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie praktycznej nauki zawodu.⁴¹

(akta kontroli str. 39-56, 832-847)

W objętych szczegółowym badaniem umowach o prowadzenie praktycznej nauki zawodu wskazano, że do obowiązków Szkoły należało dopełnienie obowiązku ubezpieczenia uczniów od następstw nieszczęśliwych wypadków. W okresie objętym kontrolą Szkoła zapewniła powyższe ubezpieczenie poprzez zawarcie polisy EDU PLUS w ramach umowy ubezpieczenia grupowego na okres poszczególnych lat szkolnych tj. od 1 września danego roku do 31 sierpnia roku kolejnego.⁴² Koszty polisy pokrywane były ze środków rodziców uczniów (szerzej w sekcji „Stwierdzone nieprawidłowości”).

(akta kontroli str. 833-746, 878-879M)

Jak wyjaśnił Dyrektor w trakcie trwania pandemii COVID-19 nauka w Szkole odbywała się zgodnie z obowiązującymi przepisami. Od 12 marca 2020 r., do końca roku szkolnego, w Szkole odbywała się nauka zdalna, która obejmowała również nauczanie przedmiotów zawodowych, zarówno teoretycznych, jak i praktycznych. Od 30 listopada 2020 r., w związku z wprowadzeniem przepisów umożliwiających realizację zajęć praktycznych w szkołach prowadzących kształcenie zawodowe w trybie stacjonarnym w wymiarze nie przekraczającym 10 godzin, zajęcia odbywały się w Szkole raz w tygodniu w wymiarze od 8 do 9 godzin. Praktyki zawodowe w roku szkolnym 2019/2020 oraz 2020/2021 odbywały się, zależnie od możliwości poszczególnych zakładów pracy, zarówno w trybie stacjonarnym jak i zdalnym.

(akta kontroli str. 35-56)

2.7. W Szkole, w badanym okresie, do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w poszczególnych zawodach przystąpiło 1 235 uczniów (100% absolwentów), spośród których 1 007 (81,5%) uczniów otrzymało świadectwo potwierdzające uzyskanie kwalifikacje w zawodzie zaś 228 (18,5%) nie zdało egzaminu zawodowego.

Egzaminy zawodowe przeprowadzано w następujących kwalifikacjach:

- W roku szkolnym 2019/2020:

- technik cyfrowych procesów graficznych – kwalifikacje: A.25, A.54, A.55 – do egzaminu zawodowego przystąpiło 13 uczniów, spośród których 10 (77%) otrzymało

⁴⁰ 1 umowa o praktyczną naukę zawodu w formie zajęć praktycznych dla zawodu technik elektryk, 3 umowy o praktyczną naukę zawodu w formie praktyk zawodowych dla zawodu technik grafiki i poligrafii cyfrowej, 3 umowy o praktyczną naukę zawodu w formie praktyk zawodowych dla zawodu technik mechatronik oraz 3 umowy o praktyczną naukę zawodu w formie praktyk zawodowych dla zawodu technik informatyk.

⁴¹ Dz.U. 2019 poz. 391.

⁴² Polisa na rok szkolny 2023/2024 opiewała na kwotę 31 360,00 zł. Polisa na rok szkolny 2022/2023 opiewała na kwotę 28 834,00 zł. Polisa na rok szkolny 2021/2022 opiewała na kwotę 30 895,00 zł. Polisa na rok szkolny 2020/2021 opiewała na kwotę 29 190,00 zł. Polisa na rok szkolny 2019/2020 opiewała na kwotę 30 310,00 zł.

świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, przy czym dla tego zawodu brak porównania z wynikami w województwie oraz w kraju.

- technik grafiki i poligrafii cyfrowej – kwalifikacje: AU.54 - do egzaminu zawodowego przystąpiło 29 uczniów, spośród których 28 (97%) otrzymało świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, dla porównania na poziomie województwa było to 85% zaś na poziomie kraju 87%.

- technik mechatronik – kwalifikacje: E.03, E.18, E.19 oraz EE.02 – do egzaminu zawodowego przystąpiło 47 uczniów, spośród których 32 (68%) otrzymało świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, dla porównania na poziomie województwa było to 96% zaś na poziomie kraju 95%.

- technik elektryk – kwalifikacje: E.07, E.08, E.24 oraz EE.05 – do egzaminu zawodowego przystąpiło 42 uczniów, spośród których 17 (40%) otrzymało świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, dla porównania na poziomie województwa było to 69% zaś na poziomie kraju 68%.

- technik informatyk – kwalifikacje: E.12, E.13, E.14 oraz EE.08 – do egzaminu zawodowego przystąpiło 88 uczniów, spośród których 66 (75%) otrzymało świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, dla porównania na poziomie województwa było to 76% zaś na poziomie kraju 76%.

- technik pojazdów samochodowych – kwalifikacje: M.12, M.18, M.42 oraz MG.18 – do egzaminu zawodowego przystąpiło 28 uczniów, spośród których 26 (93%) otrzymało świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, dla porównania na poziomie województwa było to 86% zaś na poziomie kraju 82%.

- technik organizacji turystyki – kwalifikacje: T.13 i T.14 – do egzaminu zawodowego przystąpiło 18 uczniów, spośród których 13 (72%) otrzymało świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, brak porównania z wynikami w województwie oraz w kraju dla tych kwalifikacji zawodowych.

Łącznie w roku szkolnym 2019/2020 do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w poszczególnych zawodach przystąpiło 265 uczniów, spośród których 192 (72%) uczniów otrzymało świadectwo potwierdzające uzyskanie kwalifikacje w zawodzie zaś 73 uczniów (28%) nie zdało egzaminu zawodowego.

- W roku szkolnym 2020/2021:

- technik grafiki i poligrafii cyfrowej – kwalifikacje: AU.55 i PGF.04 - do egzaminu zawodowego przystąpiło 48 uczniów, spośród których 47 (98%) otrzymało świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, dla porównania na poziomie województwa było to średnio 97% zaś na poziomie kraju średnio 94%.

- technik mechatronik – kwalifikacje: EE.02 i EE.21 – do egzaminu zawodowego przystąpiło 44 uczniów, spośród których 44 (100%) otrzymało świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, dla porównania na poziomie województwa było to średnio 89% zaś na poziomie kraju średnio 87%.

- technik elektryk – kwalifikacje: EE.05 i EE.26 – do egzaminu zawodowego przystąpiło 33 uczniów, spośród których 20 (61%) otrzymało świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, dla porównania na poziomie województwa było to średnio 67% zaś na poziomie kraju średnio 69%.

- technik informatyk – kwalifikacje: EE.08 i EE.09 – do egzaminu zawodowego przystąpiło 73 uczniów, spośród których 47 (64%) otrzymało świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, dla porównania na poziomie województwa było to średnio 73% zaś na poziomie kraju średnio 75%.

- technik pojazdów samochodowych – kwalifikacje: MG.18 i MG.43 – do egzaminu zawodowego przystąpiło 32 uczniów, spośród których 30 (94%) otrzymało świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, dla porównania na poziomie województwa było to 88% zaś na poziomie kraju 85%.

- technik organizacji turystyki – kwalifikacje: TG.15 – do egzaminu zawodowego przystąpiło 15 uczniów, spośród których 15 (100%) otrzymało świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, dla porównania na poziomie województwa było to 100% zaś na poziomie kraju 90%.

- technik reklamy – kwalifikacje: AU.30 i PGF.07 – do egzaminu zawodowego przystąpiło 29 uczniów, spośród których 26 (90%) otrzymało świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, dla porównania na poziomie województwa było to średnio 85% zaś na poziomie kraju średnio 89%.

Łącznie w roku szkolnym 2020/2021 do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w poszczególnych zawodach przystąpiło 274 uczniów, spośród których 229 (84%) uczniów otrzymało świadectwo potwierdzające uzyskanie kwalifikacje w zawodzie zaś 45 uczniów (16%) nie zdało egzaminu zawodowego.

- W roku szkolnym 2021/2022:

- technik grafiki i poligrafii cyfrowej – kwalifikacje: AU.55 i PGF.04 - do egzaminu zawodowego przystąpiło łącznie 52 uczniów, spośród których 51 (98%) otrzymało świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, dla porównania na poziomie województwa było to średnio 94% zaś na poziomie kraju średnio 94%.

- technik mechatronik – kwalifikacje: EE.21 i ELM.03 – do egzaminu zawodowego przystąpiło łącznie 47 uczniów, spośród których 46 (98%) otrzymało świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, dla porównania na poziomie województwa było to średnio 88% zaś na poziomie kraju średnio 87%.

- technik elektryk – kwalifikacje: EE.26 i ELE.02 – do egzaminu zawodowego przystąpiło łącznie 50 uczniów, spośród których 33 (66%) otrzymało świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, dla porównania na poziomie województwa było to średnio 72% zaś na poziomie kraju średnio 70%.

- technik informatyk – kwalifikacje: EE.09 i INF.02 – do egzaminu zawodowego przystąpiło 92 uczniów, spośród których 71 (77%) otrzymało świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, dla porównania na poziomie województwa było to średnio 73% zaś na poziomie kraju średnio 76%.

- technik pojazdów samochodowych – kwalifikacje: MG.43 i MOT.05 – do egzaminu zawodowego przystąpiło 48 uczniów, spośród których 45 (94%) otrzymało świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, dla porównania na poziomie województwa było to średnio 84% zaś na poziomie kraju średnio 87%.

- technik organizacji turystyki – kwalifikacje: HGT.07 – do egzaminu zawodowego przystąpiło 24 uczniów, spośród których 24 (100%) otrzymało świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, dla porównania na poziomie województwa było to 93% zaś na poziomie kraju 92%.

- technik reklamy – kwalifikacje: PGF.07 – do egzaminu zawodowego przystąpiło 13 uczniów, spośród których siedmiu (54%) otrzymało świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, dla porównania na poziomie województwa było to 85% zaś na poziomie kraju 90%.

Łącznie w roku szkolnym 2021/2022 do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w poszczególnych zawodach przystąpiło 326 uczniów, spośród których 277 (85%) uczniów otrzymało świadectwo potwierdzające uzyskanie kwalifikacje w zawodzie zaś 49 uczniów (15%) nie zdało egzaminu zawodowego.

- W roku szkolnym 2022/2023:

- technik grafiki i poligrafii cyfrowej – kwalifikacje: PGF.04 i PGF.05 - do egzaminu zawodowego przystąpiło łącznie 78 uczniów, spośród których 72 (92%) otrzymało świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, dla porównania na poziomie województwa było to średnio 86% zaś na poziomie kraju średnio 67%.

- technik mechatronik – kwalifikacje: ELM.03 i ELM.06 – do egzaminu zawodowego przystąpiło łącznie 44 uczniów, spośród których 42 (95%) otrzymało świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, dla porównania na poziomie województwa było to średnio 86% zaś na poziomie kraju średnio 88%.
- technik elektryk – kwalifikacje: ELE.02 i ELE.05 – do egzaminu zawodowego przystąpiło łącznie 43 uczniów, spośród których 23 (53%) otrzymało świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, dla porównania na poziomie województwa było to średnio 63% zaś na poziomie kraju średnio 68%.
- technik informatyk – kwalifikacje: INF.02 i INF.03 – do egzaminu zawodowego przystąpiło 119 uczniów, spośród których 97 (82%) otrzymało świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, dla porównania na poziomie województwa było to średnio 70% zaś na poziomie kraju średnio 74%.
- technik pojazdów samochodowych – kwalifikacje: MOT.05 i MOT.06 – do egzaminu zawodowego przystąpiło 39 uczniów, spośród których 31 (79%) otrzymało świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, dla porównania na poziomie województwa było to średnio 68% zaś na poziomie kraju średnio 76%.
- technik organizacji turystyki – kwalifikacje: HGT.08 – do egzaminu zawodowego przystąpiło 24 uczniów, spośród których 24 (100%) otrzymało świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, dla porównania na poziomie województwa było to 100% zaś na poziomie kraju 97%.
- technik reklamy – kwalifikacje: PGF.08 – do egzaminu zawodowego przystąpiło 23 uczniów, spośród których 20 (87%) otrzymało świadectwo potwierdzające kwalifikacje w zawodzie, dla porównania na poziomie województwa było to 91% zaś na poziomie kraju 87%.

Łącznie w roku szkolnym 2022/2023 do egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe w poszczególnych zawodach przystąpiło 370 uczniów, spośród których 309 (84%) uczniów otrzymało świadectwo potwierdzające uzyskanie kwalifikacje w zawodzie zaś 61 uczniów (16%) nie zdało egzaminu zawodowego.

Ponadto, łącznie, w okresie objętym kontrolą, spośród 551 uczniów, którzy ukończyli Szkołę, do egzaminu maturalnego przystąpiło 537 uczniów (97,5%), w tym w roku szkolnym 2019/2020 spośród 137 uczniów, którzy ukończyli Szkołę do egzaminu maturalnego przystąpiło 133 uczniów (97,1%), w roku szkolnym 2020/2021 było to 158 uczniów spośród 163 (96,9%), w roku szkolnym 2021/2022 - 116 uczniów spośród 119 (97,5%) oraz w roku szkolnym 2022/2023 - 130 uczniów spośród 132 (98,5%).

Analiza danych dotyczących zdawalności egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe wykazała, że w zawodzie technik grafiki i poligrafii cyfrowej Szkoła uzyskiwała wysoki poziom zdawalności na poziomie 97% w roku szkolnym 2019/2020, 98% w roku szkolnym 2020/2021 oraz 2021/2022 oraz 92% w roku szkolnym 2022/2023, w każdym roku przewyższając wyniki na poziomie wojewódzkim oraz krajowym.

W zawodzie technik mechatronik zdawalność również była na wysokim poziomie, jedynie w roku szkolnym 2019/2020 wyniosła 68%, ale już w kolejnym latach 2020/2021, 2021/2022 oraz 2022/2023 było to odpowiednio 100%, 98% i 95%.

W zawodzie technik elektryk odnotowano najniższy poziom zdawalności, w szczególności w roku szkolnym 2019/2020 było to 40% w porównaniu z 69% na poziomie wojewódzkim oraz 68% na poziomie krajowym. W pozostałych latach objętych analizą zdawalność była wyższa – 61% w roku szkolnym 2020/2021, 66% w roku szkolnym 2021/2022 oraz 53% w roku szkolnym 2022/2023, poziom zdawalności był zbliżony, choć w każdym roku niższy w porównaniu do wyników wojewódzkich oraz krajowych.

W zawodzie technik informatyk zdawalność kształtowała się w kolejnych latach odpowiednio 75%, 64%, 77% i 82% była na ogół wyższa w porównaniu z wynikami wojewódzkimi i krajowymi.

W zawodzie technik pojazdów samochodowych zdawalność wynosiła w kolejnych latach 93%, 94%, 94% i 79%, każdorazowo przewyższając wyniki wojewódzkie i krajowe.

W zawodzie technik organizacji turystyki, odnotowano wysoki 100% poziom zdawalności w latach 2020/2021, 2021/2022 oraz 2022/2023, jedynie w pierwszym analizowanym roku szkolnym 2019/2020 poziom zdawalności był niższy i wyniósł 72%.

W zawodzie technik reklamy analizę przeprowadzono dla trzech lat szkolnych – 2020/2021, 2021/2022 oraz 2022/2023 i zdawalność wyniosła odpowiednio 90%, 54% i 87%.

W wyjaśnieniu dotyczącym analizy zdawalności Dyrektor Szkoły poinformował, że: „Badania wyników uzyskanych na Egzaminach Zawodowych prowadzone są w szkole corocznie. Po każdej sesji egzaminacyjnej wyznaczeni są nauczyciele, którzy dokonują analizy wyników z danej kwalifikacji następnie porównują wyniki z wynikami uzyskanymi w całej OKE w Łodzi. Nauczyciele uczący w danym kierunku (...) typują obszary do poprawy w każdym roku szkolnym. Analiza wyników oraz wniosków przedstawiana jest całej Radzie Pedagogicznej oraz organowi prowadzącemu w formie raportów rocznych.

W raporcie przedstawionym przez OKE istnieją wyniki dla poszczególnych kwalifikacji. Analiza nie obejmuje jednak szczegółowo omówionych pytań z testu pisemnego oraz błędów popełnionych przez uczniów na poziomie praktycznym. Dokładna analiza jest przedstawiona w sprawozdaniu dla poszczególnych przedmiotów maturalnych, jednak brakuje jej dla egzaminów zawodowych. Obszary, które sprawiały uczniom największe trudności uzyskiwane są na podstawie rozmów przeprowadzanych z uczniami po zakończonych egzaminach, określane są również po przeprowadzanych próbnym egzaminach zawodowych. Nauczyciele na bieżąco modyfikowali materiał i dostosowywali go do możliwości uczniów oraz obszarów, z którymi radzą sobie lepiej lub słabiej, na bieżąco korygowane były treści materiału w celu spełnienia standardów egzaminacyjnych.”

(akta kontroli str. 20-38, 65-75)

2.8. W okresie objętym kontrolą Szkoła współpracowała m.in. z następującymi instytucjami: Konfederacja Pracodawców „Lewiatan”, Łódzkie Forum Gospodarcze, Politechnika Łódzka, Uniwersytet Łódzki.

Szkoła współpracowała również z przedsiębiorcami:

- w zakresie kształcenia w zawodzie technik informatyk – z trzema podmiotami: Profi Tech Sp. z o.o. w Wieluniu, Koncept IT – P. Wawrzyniak w Wieluniu oraz Spectrum IT w Wieluniu,
- w zakresie kształcenia w zawodzie technik pojazdów samochodowych – z czterema podmiotami: Serwis 44 Sp. z o.o. w Wieluniu, Auto System R. Bąk w Czarnożyłach, SpaCar P. Włodarczyk w Wieluniu oraz PKS w Wieluniu,
- w zakresie kształcenia w zawodzie technik elektryk – z trzema podmiotami: Firmą Produkcyjno-Handlową JB w Wieluniu, Elektrotech Papierkowski S.J. w Wierzchlasie, oraz Instel 24 M. Fraszek w Wieluniu,
- w zakresie kształcenia w zawodzie technik grafiki i poligrafii cyfrowej - z czterema podmiotami: Zakład Poligraficzny Kolor Druk w Wieluniu, Graffiti M. Lichacy

w Wieluniu, Pabisiak Studios w Wieluniu oraz P.P.H.U. Janusz Ciosek Wielka Reklama w Wieluniu,

- w zakresie kształcenia w zawodzie technik mechatronik – z czterema podmiotami: Stowarzyszenie Lakiernictwa Przemysłowego w Wieluniu, Patrol Group Sp. z o.o. w Wieluniu, Luka S.J. w Wieluniu oraz Gala Poland w Wieluniu,

- w zakresie kształcenia w zawodzie technik organizacji turystyki – z dwoma podmiotami: Biurem Turystycznym Kolumb w Wieluniu oraz Biurem Turystycznym PKS Sp. z o.o. w Wieluniu.

Oprócz tego utworzono trzy klasy patronackie w zakresie kształcenia w zawodach:

- technik pojazdów samochodowych – patronat Skarbu Państwa – Komendy Powiatowej Państwowej Straży Pożarnej w Wieluniu,

- technik elektryk – patronat Centrum Elektrycznego „Ania” Boguccy Sp. z o.o. Sp.k. w Wieluniu,

- technik mechatronik – patronat Stowarzyszenia Lakiernictwa Przemysłowego.

(akta kontroli str. 20-38, 848-877)

Przedsiębiorcy i firmy z regionu zapewniały uczniom Szkoły możliwość odbycia miesięcznych praktyk zawodowych. Firmy „Ania Holding” i „Wielton” S.A. doposażyły pracownie szkolne w sprzęt i materiały dydaktyczne, w porozumieniu z lokalnymi pracodawcami organizowane były dodatkowe szkolenia dla uczniów i nauczycieli. Pracodawcy ufundowali ponadto stypendia dla najzdolniejszych uczniów. Młodzież brała udział w wydarzeniach biznesowych SLP, konferencjach, pokazach, dniach otwartych zakładów pracy, a także w konkursach, turniejach i olimpiadach. W każdym roku organizowany był również Powiatowy Turniej Przedsiębiorczości.

W oparciu o rozmowy z pracodawcami nastąpiło dostosowanie programu praktyk zawodowych i zajęć praktycznych do potrzeb firm, w których uczniowie mieli tego typu zajęcia.

Uczniowie Szkoły brali udział w dwóch stażach zawodowych finansowanych ze środków funduszy europejskich dedykowanych szkolnictwu zawodowemu:

- projekt „Wykwalifikowany absolwent ZS nr 2 w Wieluniu PLUS”, w którym uczestniczyło 100 uczniów w szkoleniach i stażach dotyczących m.in. programowania i obsługi robota spawalniczego, obrabiarek sterowanych numerycznie CNC, drukarki 3D oraz projektowania, programowania i symulowania systemów mechatronicznych a także fotografowania.

- projekt „Absolwent ZS nr 2 w Wieluniu na miarę łódzkiego rynku pracy”, w którym uczestniczyło 95 uczniów w szkoleniach i stażach dotyczących m.in. spawania metodą MAG, obsługi układów klimatyzacji i urządzeń do pomiaru geometrii pojazdów samochodowych, projektowania instalacji elektrycznych i tablic rozdzielczych oraz programowania CAD/CAM.

Ponadto Szkoła brała udział w projekcie Erasmus, w którym łącznie w edycjach 2018, 2019, 2021, 2022 oraz 2023 uczestniczyło 190 uczniów oraz 3 nauczycieli.

(akta kontroli str. 20-38)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W latach szkolnych 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 oraz 2022/2023 w Szkole nie opracowano programów realizacji doradztwa zawodowego. Powyższy stan

faktyczny był niezgodny z § 4. Rozporządzenia w sprawie doradztwa zawodowego.

(akta kontroli str. 20-38, 826-831)

Dyrektor wyjaśnił, że program doradztwa zawodowego nie został opracowany, ponieważ „doradztwo zawodowe nie było ujęte w ramowych planach nauczania dla technikum po gimnazjum. Na rok szkolny 2023/2024 został w technikum opracowany program doradztwa zawodowego i jest to związane z rocznymi planami nauczania. W ramowych planach nauczania dla Technikum po szkole podstawowej zaplanowano realizację doradztwa zawodowego w klasie piątej, co jest obecnie realizowane dla klas technikum po ośmioletniej szkole podstawowej, którzy rozpoczęli edukację w roku szkolnym 2019/2020.

(akta kontroli str. 20-38)

2. Szkoła zapewniła ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków⁴³ uczniów technikum kierowanych na praktyczną naukę zawodu, jednakże środki na jego pokrycie nie pochodziły z subwencji oświatowej. Powyższe było niezgodne ze stanowiskiem Ministerstwa Edukacji i Nauki.

Dyrektor wyjaśnił, że „każdorazowo koszty ubezpieczenia były pokrywane ze środków finansowych rodziców uczniów”.

(akta kontroli str. 833-746, 878-879M)

NIK zauważa, że zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Edukacji i Nauki⁴⁴, „(...) zapewnienie ubezpieczenia NNW uczniom kierowanym na praktyczną naukę zawodu jest obowiązkiem szkoły i należy przyjąć, że w przypadku braku możliwości sfinansowania tego działania z innych źródeł (np. z dochodów własnych), ubezpieczenie to powinno być sfinansowane z subwencji oświatowej”.

(akta kontroli str. 883-885)

OCENA CZĄSTKOWA

Najwyższa Izba Kontroli pozytywnie ocenia działania Szkoły w obszarze realizacji procesu kształcenia. W okresie objętym kontrolą oferta edukacyjna Szkoły była dostosowana do potrzeb rynku pracy. W objętych badaniem cyklach nauczania zachowano minimalny wymiar godzin koniecznych do osiągnięcia założonych efektów zajęć kształcenia zawodowego. W Szkole właściwie zorganizowano również praktyczną naukę zawodu, co znajdowało swoje odzwierciedlenie w poziomie zdawalności egzaminów zawodowych, których wyniki poddawane były analizom. Szkoła współpracowała również z instytucjami i podmiotami gospodarczymi działającymi na lokalnym rynku pracy.

W latach szkolnych obejmujących okres 2019 – 2023 w Szkole nie opracowano natomiast programów realizacji doradztwa zawodowego.

IV. Uwagi i wnioski

W związku ze stwierdzonymi nieprawidłowościami, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK, przedstawia następującą uwagę:

- Uwagi 1. NIK zauważa, że zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Edukacji i Nauki⁴⁵, środki na ubezpieczenie od następstw nieszczęśliwych wypadków uczniów kierowanych na praktyczną naukę zawodu, powinny być pokryte przez Szkołę.

⁴³ Na podstawie art. 8 ust. 1 pkt. 3 Rozporządzenia o praktycznej nauce zawodu.

⁴⁴ Pismo z 28 listopada 2023 r. znak: DSKKZ-WKPIE.0911.2.2023.MP uzyskane w trybie art. 29 ust. 1 pkt 2 lit. f ustawy o NIK.

⁴⁵ Zob. przypis 45.

Najwyższa Izba Kontroli nie formułuje wniosków pokontrolnych.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Łodzi. Prawo zgłaszania zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag

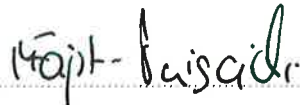
Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwagi oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Łódź, 7 grudnia 2023 r.

Kontrolerzy

Mateusz Fajst - Świącicki
Doradca ekonomiczny

Michał Dudkiewicz
Doradca ekonomiczny

Najwyższa Izba Kontroli

Delegatura w Łodzi

p.o. Dyrektor
Piotr Walczak

